

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

2 Ndt 7/2023
IČS: 9023200011

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvineným Ing. I. M. a R. M. pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), ods. 5 písm. a) písm. c) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 9. mája 2023 v Bratislave o návrhu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na rozhodnutie o nepripustení účasti poškodených v trestnom konaní, takto

rozhodol:

Podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku v trestnej veci vedenej na Odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Humennom pod ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012, proti obvineným Ing. I. M. a R. M. pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), ods. 5 písm. a) písm. c) Trestného zákona, v trestnom konaní **účast' poškodených nepripúšťa.**

Odôvodnenie

Vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Humennom (ďalej len „vyšetrovateľ“) uznesením pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 z 27. apríla 2012 (č. l. 39, zv. I vyš. spisu) podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie vo veci prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 4 Trestného zákona. Následne uznesením vyšetrovateľa pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 z 27. októbra 2012 (č. l. 43-44, zv. I vyš. spisu) bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie R. M. za zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239

ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a), písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení.

Uznesením vyšetrovateľa pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 z 30. júna 2016 (č. l. 55 - 58, zv. I vyš. spisu), v spojení s opravným uznesením vyšetrovateľa pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 zo 4. augusta 2016 (č. l. 61 - 62, zv. I vyš. spisu), bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie Ing. I. M. za zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení. Uznesením vyšetrovateľa pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 z 30. júna 2016 (č. l. 59 - 60, zv. I vyš. spisu) boli podľa § 21 ods. 3 Trestného poriadku spojené na spoločné konanie trestné veci obvinenej Ing. I. M. a to trestná vec pod číslom ČVS: ORP-254/OEK-HE-2012 uznesenie o vznesení obvinenia z 30. júna 2016 a trestná vec pod číslom ČVS: ORP-173/2-VYS-HE-2014 uznesenie o vznesení obvinenia z 30. septembra 2015 na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení.

V priebehu prípravného konania boli jednotliví poškodení identifikovaní na základe účtovných dokladov spoločnosti, predovšetkým knihy záväzkov spoločnosti , s. r. o., lustráciami v obchodnom registri, živnostenskom registri a registri obyvateľov a stotožnení na počte 149 podnikateľských subjektov. Doposiaľ boli vykonávané procesné úkony prostredníctvom právnych pomoci do Nemecka, Belgicka, Rakúska, Poľska, Anglicka, Českej republiky, vrátane procesných úkonov realizovaných na území Slovenskej republiky v podobe vypočutia poškodených.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal 28. apríla 2023 v predmetnej veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie o nepripustení účasti poškodených v trestnom konaní. Svoj návrh odôvodnil tým, že z listinných dôkazov, predovšetkým z knihy záväzkov spoločnosti , s. r. o., vyplynulo, že v tom čase spoločnosť , s. r. o., nemala uhradené pohľadávky vo vzťahu k viacerým veriteľom, ktorí boli postupne v rámci vyšetrovania stotožnení a časť z nich vypočutá, pričom z doterajších výsledkov vyšetrovania je podľa neho zrejmé, že na strane poškodených vyšetrovanými trestnými činmi vystupuje najmenej 149 subjektov z celej Slovenskej republiky a zahraničia, čo sťažuje doposiaľ vykonané

vyšetrovanie. Pokračoval, že vykonávaním jednotlivých výsluchov poškodených a výkonom ich práv je už doposiaľ ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania. Podľa generálneho prokurátora je nepochybné, že poškodení sa navzájom nepoznajú, pretože z vyhotoveného zoznamu poškodených vyplýva, že títo pochádzajú z rôznych miest Slovenskej republiky a zahraničia, preto v danom prípade neprichádza do úvahy možnosť ustanovenia spoločného zástupcu podľa § 47 ods. 2 Trestného poriadku. Poznamenal, že špecifický charakter a rozsah stíhanej trestnej činnosti s vysokým počtom doposiaľ 149 poškodených vyžaduje v záujme rýchlosti a plynulosti konania sústredenie vyšetrovania predovšetkým na dokázanie, z trestnoprávneho hľadiska základných a rozhodujúcich, skutočností vyplývajúcich z ustanovenia § 119 ods. 1 Trestného poriadku. Výkon práv jednotlivých poškodených v ďalšom priebehu prípravného konania, najmä pri doručovaní písomnosti a osobitne pri skončení vyšetrovania, a následne v konaní pred súdom, by mohol podľa generálneho prokurátora z časového hľadiska neúmerne predĺžiť trestné konanie, resp. závažným spôsobom ohroziť účel a rýchly priebeh trestného stíhania. V tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že predmetom trestného konania je predovšetkým náležité zistenie trestného činu a podľa zákona spravodlivé potrestanie páchatel'a.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti generálny prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že účasť poškodených v trestnom konaní obvinenej Ing. I. M. a obvineného R. M. ktoré je vedené na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Humennom pod sp. zn. ORP-254/OEK-HE-2012, sa nepripúšťa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) preskúmal podaný návrh generálneho prokurátora z hľadísk uvedených v ustanovení § 47 ods. 3 Trestného poriadku, na podklade predloženého spisového materiálu a dospel k záveru, že návrh generálneho prokurátora je dôvodný.

Z preskúmaných podkladov nesporne vyplýva, že v predmetnej trestnej veci malo byť podľa doterajších zistení poškodených najmenej 149 poškodených veriteľov – fyzických a právnických osôb (ktorých zoznam sa nachádza na č. l. 4553 - 4558, zv. XIV vyš. spisu), ktoré majú svoje sídlo, resp. bydlisko v rôznych častiach Slovenskej republiky a v zahraničí v Českej republike, Nemeckej spolkovej republike, Spojenom kráľovstve Veľkej Británie

a Severného Írska, Rakúskej republiky, Maďarsku, Belgickom kráľovstve, Francúzskej republiky a Poľskej republiky.

Podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku ak je v tej istej veci veľký počet poškodených, spravidla prevyšujúci sto, a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, rozhodne v prípravnom konaní na návrh generálneho prokurátora o účasti poškodených v trestnom konaní najvyšší súd uznesením, ktoré sa doručí navrhovateľovi. Ak návrh nebol zamietnutý, generálny prokurátor zabezpečí, aby bolo uznesenie vhodným spôsobom zverejnené.

Vychádzajúc zo všetkých uvedených skutočností, hodnotených jednotlivo i v ich súhrne, najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na postup v zmysle § 47 ods. 3 Trestného poriadku. Špecifický charakter spáchanej trestnej činnosti s vyšším počtom poškodených vyžaduje v záujme rýchlosti konania sústredenie vyšetrovania predovšetkým na účel trestného konania (§ 1 Trestného poriadku) a to, aby trestná činnosť bola náležite zistená a páchatelia boli postavení pred súd za účelom potrestania. Výkon práv jednotlivých poškodených vo vyššom počte by mohol závažným spôsobom ohroziť účel a rýchly priebeh trestného stíhania. Naznačený počet poškodených by v prípade ich pripustenia do trestného konania zjavne mohlo spôsobiť predlžovanie vyšetrovania a tým v konečnom dôsledku aj ohroziť včasné dosiahnutie účelu trestného konania.

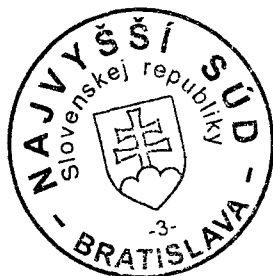
Vzhľadom na uvedené skutočnosti najvyšší súd na návrh generálneho prokurátora rozhodol, že v trestnom konaní v predmetnej veci sa nepripúšťa účasť poškodených. Toto rozhodnutie nemení nič na procesnom postavení poškodených v zmysle § 46 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku, ale na druhej strane z neho vyplýva, že poškodení už nemôžu v priebehu ďalšieho trestného konania vykonávať práva uvedené v § 46 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku.

So zreteľom na to, že návrh generálneho prokurátora na postup podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku nebol zamietnutý, bude jeho povinnosťou v zmysle § 47 ods. 3 posledná veta Trestného poriadku zabezpečiť, aby toto uznesenie bolo vhodným spôsobom zverejnené, odo dňa jeho zverejnenia plynú premlčacie lehoty ohľadom nárokov poškodených na náhradu škody v civilnom konaní.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 9. mája 2023

JUDr. Dana Wänkeová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová